

Správa o výsledku kontroly evidencie a využívania nehnuteľného majetku a kontroly plnenia opatrení z kontroly nakladania s nehnuteľným majetkom štátu v správe colných orgánov
18.2.2011

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) vykonal v zmysle plánu kontrolnej činnosti na rok 2010 kontrolu evidencie a využívania nehnuteľného majetku a kontrolu plnenia opatrení z kontroly nakladania s nehnuteľným majetkom štátu v správe colných orgánov.

Kontrola bola vykonaná prerušovane v období september až december 2010 v Colnom riaditeľstve Slovenskej republiky (ďalej len „CR SR“) a v Colnom úrade (ďalej len „CÚ“) Banská Bystrica, Bratislava, Košice, Michalovce, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina. Kontrolovaným obdobím boli roky 2008 a 2009.

Účelom kontroly bolo overiť postup colných orgánov pri správe a efektívnom nakladaní s nehnuteľným majetkom štátu, skontrolovať a vyhodnotiť plnenie opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov, ktoré NKÚ SR zistil v I. polroku 2008 pri kontrole nakladania s nehnuteľným majetkom štátu v správe colných orgánov.

Predmetom kontroly bolo:

- overiť správnosť a úplnosť evidencie dlhodobého nehnuteľného majetku nadobudnutého v čase od 01.01.2008 do 31.12.2009,
- vyhodnotiť efektívnosť nakladania a využívania nehnuteľného majetku štátu v správe colných orgánov (budovy, pozemky, služobné byty) a nákladov spojených so správou nehnuteľného majetku, nadobudnutého v rokoch 2008 a 2009,
- preveriť spôsob nakladania s prebytočným nehnuteľným majetkom štátu a postup pri prevode vlastníctva resp. zmene správcu prebytočného majetku v rokoch 2008 a 2009,
- overiť nájomné zmluvy, na základe ktorých colná správa prenájíma majetok štátu iným subjektom, nájomné zmluvy, na základe ktorých colná správa majetok najíma od iných subjektov a zmluvy o výpožičke uzavreté v rokoch 2008 a 2009,
- vyhodnotiť kontroly vykonané v kontrolovanej oblasti colnými orgánmi v rokoch 2008 a 2009,
- preveriť a vyhodnotiť plnenie opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov, ktoré NKÚ SR zistil pri kontrole nakladania s nehnuteľným majetkom štátu v správe colných orgánov vykonanej v 1. polroku 2008.

1 Overenie správnosti a úplnosti evidencie dlhodobého majetku štátu

Postavenie CR SR, CÚ a ich vzájomný vzťah upravuje zákon č. 652/2004 Z. z. CÚ sú preddavkové organizácie napojené na rozpočet CR SR. Zároveň sú vnútornými organizačnými jednotkami klienta - CR SR v zmysle zákona č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici. Každý CÚ vedie účtovníctvo a vykonáva s tým súvisiace úkony v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov za príslušný úrad a vykonáva správu majetku, ktorý má v užívaní. Za účtovnú jednotku sa považuje CR SR, ktoré vykonáva niektoré účtovné operácie za celú colnú správu, zostavuje hlavnú knihu a účtovné a finančné výkazy za účtovnú jednotku, pričom účtovníctvo CÚ tvorí jeho časť. V zmysle Nariadenia generálneho riaditeľa CR SR 26/2006 používala colná správa v kontrolovanom období na evidenciu majetku štátu informačný systém SOFTIP PROFIT.

CR SR ako správca evidovalo v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia podľa súpisu majetku štátu nehnuteľný majetok k 31.12.2008 v nadobúdacej hodnote 83 246 569,44 eur, z toho stavby v nadobúdacej hodnote 80 188 913,68 eur a pozemky v nadobúdacej hodnote 3 057 655,76 eur a k 31.12.2009 nehnuteľný majetok v nadobúdacej hodnote 93 759 239,05 eur, z toho stavby v nadobúdacej hodnote 90 748 053,55 eur a pozemky v nadobúdacej hodnote 3 011 185,50 eur. Zostatková hodnota nehnuteľného majetku v správe CR SR predstavovala ku koncu jednotlivých

rokov kontrovaného obdobia čiastku 54 799 716,35 eur v roku 2008 a 60 965 268,51 eur v roku 2009.

NKÚ SR zistil, že nehnuteľný majetok štátu v správe CR SR nie je poistený, z čoho vyplýva, že CR SR ako správca nevyužilo všetky právne prostriedky na ochranu zvereného majetku ako to predpokladá § 3 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je správca povinný majetok štátu používať na plnenie úloh v rámci predmetu činnosti, alebo v súvislosti s ním, nakladať s ním podľa tohto zákona, udržiavať ho v riadnom stave, využívať všetky právne prostriedky na jeho ochranu a dbať, aby nedošlo najmä k jeho poškodeniu, strate alebo jeho zmenšeniu.

Kontrolou evidencie bolo zistené, že Ústredná colná správa Bratislava na základe zmluvy o prevode správy majetku štátu zo dňa 05.10.1995 získala do správy pozemok od Okresnej správy ciest Zvolen. Pozemok nebol zaradený do evidencie majetku CR SR. O existencii vlastníctva štátu k pozemku sa dozvedel CÚ Banská Bystrica až začiatkom roku 2008 a to na základe žiadosti právnickej osoby o povolenie postaviť na pozemku reklamné zariadenie. Nakoľko v liste vlastníctva (ďalej len „LV“) bola ako správca majetku stále uvádzaná Ústredná colná správa Bratislava, CÚ Banská Bystrica v máji 2008 požiadal Katastrálny úrad Zvolen o vykonanie príslušnej zmeny. Predmetný nehnuteľný majetok bol do evidencie majetku CRSR zaradený v júli 2008, t. j. 13 rokov po jeho nadobudnutí.

NKÚ SR už v roku 2008 zistil, že CR SR zaradilo až vo februári 2007 do evidencie majetku štátu nehnuteľnosť - rekreačnú chatu, ktorú nadobudla SR po rozdelení Českej a Slovenskej federatívnej republiky. V liste vlastníctva bola ako vlastníak nehnuteľnosti uvedená Ústredná colná správa Praha až do augusta 2006, kedy príslušná správa katastra vykonala zmenu v LV.

Nakoľko je zrejmé, že existuje riziko existencie majetku štátu, o ktorom CR SR ako správca majetku štátu nemá vedomosť, NKÚ SR odporúča, aby CR SR overilo v katastri evidenciu nehnuteľností tak, aby toto riziko bolo v budúcnosti v maximálnej možnej miere eliminované, a teda aby CR SR ako správca majetku štátu evidoval všetok nehnuteľný majetok, ktorý má vo svojej správe.

Kontrolou evidencie bolo ďalej zistené:

- v Colnom úrade Bratislava,
  - správca v jednom prípade neuviedol nehnuteľný majetok štátu (budova starej colnice, kotolňa a garáže na hraničnom priechode Bratislava - Berg, v k. ú. Petržalka) v inventúrnom súpise, čím porušil § 29 ods. 1 a § 30 ods. 1 a 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Správca navyše v uvedenom prípade konal v rozpore s ustanovením § 3 ods. 10 zákona NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe majetku štátu“) nakoľko nezabezpečil zapísanie uvedených stavieb do katastra nehnuteľností v nadväznosti na § 19 písm. a) zákona NR SR č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“).
  - vo výpisoch z LV ako vlastníak pozemkov a skladu v Žabom majeri a troch služobných bytov vo vlastníctve štátu bolo uvedené Colné riaditeľstvo SR, Bratislava, Mierová 23, čo bolo v rozpore s ustanovením § 2 ods. 2 zákona o správe majetku štátu, pretože správca majetku štátu podľa § 1 ods. 1 písm. a) a b) nemôže nadobúdať majetok do svojho vlastníctva,
- v Colnom úrade Košice,
  - na príslušných LV nebola zapísaná Slovenská republika ako jediný, výhradný vlastníak nehnuteľného majetku štátu, čo bolo v rozpore s § 2 ods. 2 zákona o správe majetku štátu,
- v Colnom úrade Michalovce,
  - nehnuteľný majetok (pozemok) bol do evidencie majetku zaradený v decembri 1993. NKÚ SR obhliadkou zistil, že na predmetnom pozemku boli vybudované 2 menšie budovy pre potreby výkonu kontroly nákladnej dopravy pri vstupe na územie SR. Porovnaním zisteného stavu nehnuteľného majetku s evidenciou bolo zistené, že budovy neboli zapísané na príslušnom LV, pričom kolaudačné rozhodnutie k týmto stavbám vydala Obec Vyšné

- Nemecké ešte dňa 18.12.2008. Nezabezpečením zápisu predmetných budov do katastra nehnuteľností správca nesplnil povinnosť uloženú zákonom o správe majetku štátu,
- nehnuteľný majetok (budova pobočky colného úradu Ubl'a - kontrolná hala) bol do evidencie nehnuteľného majetku zaradený až v mesiaci marec 2009, pričom kolaudačné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 13.06.2008; nehnuteľný majetok (budova Oddelenia špeciálnych technológií pobočky colného radu Maťovce) bol do evidencie nehnuteľného majetku zaradený v mesiaci február 2009, pričom kolaudačné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť už dňa 02.01.2008. Tým, že správca aj po vydaní kolaudačných rozhodnutí evidoval uvedený majetok na účte 042, konal v rozpore s Opatrením MF SR č. MF/16786/2007-31.
  - v Colnom úrade Nitra,
  - inventúrne súpisy neobsahovali všetky údaje v zmysle zákona o účtovníctve.

2 Overenie nakladania a využívania nehnuteľného majetku štátu v správe colných orgánov (budovy, pozemky, služobné byty) a nákladov spojených s jeho správou

Podľa údajov CR SR predstavovali v roku 2008 náklady na správu nehnuteľného majetku štátu v správe colných orgánov sumu 2 111 210,33 eur a v roku 2009 sumu 2 523 025,78 eur, 4 634 236,11 eur.

Kontrolou nakladania a využívania nehnuteľného majetku zistil NKÚ SR nasledovné nedostatky.

CR SR spravovalo v kontrolovanom období školiace a rehabilitačné stredisko (ďalej len „ŠaRS“) Veľký Meder, zaradené do majetku v decembri 2000. Zariadenie pozostáva z centrálnej budovy, dvoch pavilónov, futbalového ihriska a dvoch tenisových kurtov. Celková kapacita zariadenia je spolu 112 lôžok. V centrálnej budove sa nachádzajú prevádzkové priestory, kancelárie, kuchyňa, jedáleň, školiace a spoločenské miestnosti. V centrálnej budove je aj rehabilitačná časť s bazénom, perličkovým a masážnym kúpeľom a saunou. Rehabilitačná časť nie je využívaná a slúži ako sklad rôzneho materiálu. Tento stav NKÚ SR konštatoval už pri predchádzajúcej kontrole v roku 2008 (príloha č. 1 - obrázky č. 1 - 3).

Pavilón č.1 bol rekonštruovaný, rekonštrukcia bola ukončená v júni 2004. Súčasný stav zrekonštruovaného pavilónu dokumentuje príloha č. 1 - obrázky č. 4 - 6. V roku 2008 bolo zariadenie využívané na 44,99 % a v roku 2009 na 45,60 %. Do týchto údajov nie je zahrnutý pavilón č. 2, ktorý od roku 2007 nie je vôbec využívaný pre zlý technický stav spôsobený zatekaním vody a pre rozsiahlu tvorbu plesní (príloha č. 1 - obrázky č. 7 a 8).

CR SR postupovalo pri správe ŠaRS Veľký Meder v rozpore so zákonom o správe majetku štátu, podľa ktorého je správca majetku štátu povinný udržiavať majetok štátu v riadnom stave, využívať všetky právne prostriedky na jeho ochranu a dbať, aby nedošlo najmä k jeho poškodeniu, strate alebo jeho zmenšeniu. V prípade pavilónu č. 2 dochádza k dlhodobému poškodzovaniu zvereneného majetku.

CÚ Michalovce podľa súpisu nehnuteľného majetku štátu v správe CR SR za roky 2008 a 2009 evidoval objekt na ulici Š. Tučeka 2 ako administratívnu budovu. V objekte zriadil colný úrad byt, ktorý však neevidoval ako bytovú jednotku. Byt bol zriadený v rozpore s kolaudačným rozhodnutím, nakoľko budova bola daná do prevádzky ako nebytový priestor. Správca tým, že časť administratívnej budovy využíval na bývanie, postupoval v rozpore s § 85 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

NKÚ SR obhliadkou administratívnej budovy zistil, že byt bol naďalej užívaný nájomcom napriek tomu, že budova bola v zlom technickom a hygienickom stave, (zatekanie strechy, plesneň na stenách). Budova nebola dostatočne zabezpečená proti vstupu nepovolaných osôb, nakoľko sklenené výplne vchodových dverí boli porozbíjané a teda voľne prístupné.

Služobné byty

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami (ďalej len „zákon č. 189/1992 Zb.“) služobným bytom je byt, ktorého nájomca vykonáva prácu, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný.

Podľa § 1 ods. 4 uvedeného zákona nájomcom služobného bytu môže byť iba ten, kto vykonáva prácu, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný. Na uzavretie nájomnej zmluvy je potrebný súhlas orgánu alebo fyzickej alebo právnickej osoby, pre ktorú nájomca vykonáva prácu, ak tento orgán alebo fyzická alebo právnická osoba nie je zároveň prenajímateľom.

Kontrolou hospodárenia a nakladania so služobnými bytmi NKÚ SR zistil nasledovné nedostatky.

Byty v budove na Bayerovej ulici v Prešove boli tak v kontrolovanom období, ako aj v čase výkonu kontroly NKÚ SR užívané nájomcami, dôchodcami vo výsluhovom dôchodku. CR SR odo dňa pridelenia bytov neuzavrel s nájomcami nájomné zmluvy. Do konca výkonu kontroly kontrolovaný subjekt nepodal na príslušný súd predžalobné výzvy ani žaloby na vypratanie uvedených bytov.

Taktiež nebola uzatvorená nájomná zmluva na služobný byt č. 2 na ulici M. V. Miškovského v Bardejove, ktorý bol pridelený nájomcovi na základe Rozhodnutia Colnice Prešov (bez dátumu vydania predmetného rozhodnutia).

Služobný byt č. 1 nachádzajúci sa na ulici M. V. Miškovského v Bardejove nebol v čase výkonu kontroly NKÚ SR prenajímaný. CÚ Prešov ho využíval na uskladnenie zadržaného tovaru a uskladnenie uniforiem, čím konal v rozpore s ustanovením § 1 ods. 3 zákona č. 189/1992 Zb., podľa ktorého služobným bytom je byt vo vlastníctve štátu trvalo určený na bývanie.

NKÚ SR v prechádzajúcich rokoch viackrát poukázalo okrem iného na to, že CR SR uzavrelo v niektorých prípadoch nájomné zmluvy na služobné byty so zamestnancami na dobu určitú, t. j. do skončenia služobného pomeru s výnimkou, podľa ktorej nájom bytu zaniká ukončením služobného pomeru s CR SR s výnimkou:

- ukončenia služobného pomeru z dôvodu úmrtia príslušníka colnej správy,
- ukončenia služobného pomeru z dôvodu odchodu príslušníka colnej správy do výsluhového dôchodku.

NKÚ SR konštatoval, že takto uzavreté nájomné zmluvy boli v tejto časti v rozpore s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako aj zákona č. 189/1992 Zb., podľa ktorého služobným bytom je byt, ktorého nájomca vykonáva prácu, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný a nájomcom služobného bytu môže byť iba ten, kto vykonáva prácu, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný.

NKÚ SR kontrolou zistil, že uvedený stav naďalej pretrvával aj v kontrolovanom období, keď napr. nájomné zmluvy k bytom na ul. arm. gen. Svobodu v Prešove a na uliciach Svätoplukovej a Záborského v Poprade boli naďalej uzavreté s výnimkami. Takto boli uzavreté v troch prípadoch i nájomné zmluvy v Colnom úrade Bratislava.

3 Preverenie spôsobu nakladania s prebytočným nehnuteľným majetkom štátu

Súpis prebytočného majetku štátu v správe colných orgánov vrátane nákladov na jeho údržbu k 31.12.2008 a k 31.12.2009 tvorí prílohu č. 2.

Colná správa SR vynaložila na údržbu a prevádzku (elektrická energia, plyn, voda, teplo, odpad, deratizácia, prípadne iné náklady) prebytočného majetku v roku 2008 finančné prostriedky vo výške 277 981,40 eur a v roku 2009 finančné prostriedky vo výške 267 550,03 eur, čo v kontrolovanom období predstavuje celkovú sumu 545 531,43 eur.

Podľa údajov CR SR došlo v roku 2008 k prevodu správy nehnuteľného majetku (21 objektov vrátane pozemkov) v celkovej nadobúdacej hodnote 91 714 930,46 eur a v roku 2009 k prevodu správy jedného pozemku v nadobúdacej hodnote 7 581,06 eur. Z uvedeného vyplýva, že v kontrolovanom období došlo k prevodu správy nehnuteľného majetku v celkovej nadobúdacej hodnote 91 722 511,52 eur.

V roku 2008 došlo ďalej k zmene vlastníctva u nehnuteľného majetku v správe CR SR (16 objektov vrátane pozemkov) v celkovej nadobúdacej hodnote 1 263 621,79 eur a v roku 2009 u nehnuteľného majetku (12 objektov vrátane pozemkov) v celkovej výške 317 088,45 eur. V kontrolovanom období teda došlo k prevodu vlastníctva k nehnuteľnému majetku v celkovej nadobúdacej hodnote 1 580 710,24 eur. Príjem z predaja nehnuteľného majetku v roku 2008 predstavoval čiastku 3 076 337,25 eur a v roku 2009 čiastku 202 555,20 eur, celkom 3 278 892,45 eur.

Kontrolou nakladania s prebytočným majetkom štátu v správe colných orgánov NKÚ SR zistil nasledovné nedostatky.

CR SR v prípade predaja prebytočného nehnuteľného majetku - pozemok Veľký Krtíš nadobudnutého v roku 1997 v nadobúdacej hodnote 321 760 Sk nekonalo v čase od 08.04.2009, kedy výherca ponukového konania oznámil, že odstupuje od zmluvy, napriek tomu, že v ponukovom konaní všetci prihlásení záujemcovia predložili cenovú ponuku vyššiu ako základná cena.

CR SR nekonalo takmer 9 mesiacov aj v prípade predaja, resp. prevodu správy prebytočného majetku štátu - pozemok OSP Poprad - Veľká. Takmer rok nekonalo vo veci predaja resp. prevodu správy prebytočného majetku štátu - pozemok Slovenské Ďarmoty a pozemok Skalica a viac ako rok vo veci predaja resp. prevodu správy prebytočného majetku štátu - pozemok Čadca.

CR SR ako správca majetku štátu svojim nekonaním v uvedených 5 prípadoch postupoval v rozpore so zákonom o správe majetku štátu, pretože s prebytočným majetkom štátu nenaložil bez zbytočného odkladu, účelne a s maximálnou hospodárnosťou.

V 4 prípadoch trvale prebytočného nehnuteľného majetku - administratívnej budovy na Štefánikovej ulici v Nitre, objektu bývalého colného hraničného priechodu Milhošť, administratívnej budovy CÚ Michalovce na ul. Š. Tučeka a objektu Čertižné, CR SR postupovalo v rozpore so zákonom o správe majetku štátu, keď tento neudržiavalo v riadnom stave napriek zákonnej povinnosti majetok štátu udržiavať, využívať všetky právne prostriedky na jeho ochranu a dbať, aby nedošlo najmä k jeho poškodeniu, strate alebo jeho zmenšeniu. Stav budovy v Nitre v čase výkonu kontroly dokumentuje príloha č. 1 - obrázky č. 9 - 13, stav bývalého colného hraničného priechodu Milhošť dokumentuje príloha č. 1 - obrázky č. 14 a 15 a stav administratívnej budovy v Michalovciach dokumentuje príloha č. 1 - obrázky č. 16 - 18.

4 Preverenie nájomných zmlúv, na základe ktorých colná správa prenajíma majetok štátu iným subjektom a najíma majetok od iných subjektov

CR SR zabezpečuje nakladanie s majetkom štátu v zmysle Nariadenia GR CR SR č. 26/2006. Colné úrady zastupujú CR SR na základe písomného splnomocnenia GR CR SR a pri uzatváraní nájomných zmlúv na nehnuteľný majetok postupujú v zmysle zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a prenájme nebytových priestorov.

Podľa údajov CR SR colná správa prenajíkala nehnuteľný majetok štátu iným subjektom na základe 9 zmlúv o prenájme uzavretých v roku 2008 a 10 zmlúv uzavretých v roku 2009. V kontrolovanom období colná správa najíkala od iných subjektov nehnuteľný majetok na základe 25 zmlúv o nájme uzavretých v roku 2008 a 12 zmlúv uzavretých v roku 2009.

CR SR vynaložilo na prevádzku majetku, najímaného od iných subjektov v roku 2008 finančné prostriedky vo výške 2 111 210,33 eur a v roku 2009 finančné prostriedky vo výške 2 523 025,78 eur, spolu 4 634 236,11 eur.

Príjmy z prenájmu nehnuteľného majetku štátu iným subjektom predstavovali v roku 2008 sumu 328 931,34 eur a v roku 2009 čiastku 353 945,42 eur, celkom 682 876,76 eur.

Kontrolou všetkých zmlúv o nájme a prenájme nehnuteľného majetku uzavretých v kontrolovanom období bolo zistené, že:

- CÚ Bratislava

- uzatvoril nájomnú zmluvu na prenájom nebytových priestorov na dobu neurčitú, čím bol porušený § 13 ods. 3 zákona o správe majetku štátu, podľa ktorého správca môže dočasne prebytočný majetok štátu prenechať do nájmu nájomnou zmluvou uzavretou najviac na päť rokov. Výška nájomného bola podľa tejto zmluvy o nájme nebytových priestorov dohodnutá v sume 186,21 Sk/m²/rok (6,18 Eur/m²/rok). Stanovená výška nájomného je na Miletičovej ulici v Bratislave neobvykle nízka, čím bol porušený § 13 ods. 1 zákona o správe majetku štátu, podľa ktorého je správca povinný dohodnúť také nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel také alebo porovnateľné nehnuteľnosti,
  - v 2 prípadoch zmlúv o výpožičke dohodol s vypožičiatelmi bezodplatné užívanie nebytových priestorov, čím porušil § 13 ods. 7 zákona o správe majetku štátu, podľa ktorého je správca oprávnený dohodnúť nižšie než trhové nájomné, ak nájomcom je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý nie je podnikateľom,
  - v zmluvách a v dodatkoch k nájomným zmluvám k služobným bytom bolo v niektorých prípadoch ako prenajímateľ a vlastník týchto nehnuteľností nesprávne uvedené CR SR napriek tomu, že na tento nedostatok NKÚ SR upozornil už v roku 2008. Uvedeným konaním colného úradu bol porušený § 2 ods. 2 zákona o správe majetku štátu, podľa ktorého Slovenská republika ako právnická osoba vlastní majetok a nakladá s ním prostredníctvom správcu majetku štátu v súlade s týmto zákonom. Správca majetku štátu podľa § 1 ods. 1 písm. a) a b) nemôže nadobúdať majetok do svojho vlastníctva,
  - v jednom prípade boli v nájomnej zmluve na služobný byt uvedené údaje o podlahovej ploche a výške nájomného iné ako v evidenčnom liste bytu pre výpočet nájomného a služieb, ktorý tvorí prílohu zmluvy. Navyše výmer o pridelení bol vydaný 6 rokov po pridelení bytu.
- CÚ Banská Bystrica
    - konal v rozpore s ustanovením § 43 Občianskeho zákonníka, keď neopravil nesprávne uvedené dátum uzavretia nájomnej zmluvy na nebytové priestory,
  - CÚ Trnava
    - vystavil v dvoch prípadoch v roku 2008 nájomcom faktúry za prenájom nebytových priestorov. Z inventarizácie majetku a záväzkov k 31.12.2008 vyplynulo, že táto čiastka bola vedená ako pohľadávka. Uvedené faktúry dlžníci uhradili až v mesiacoch august a december 2009. Napriek žiadosti NKÚ SR nepredložil CÚ dokumentáciu, ktorá by preukazovala skutočnosť, že postupoval v zmysle § 6 ods. 4 zákona č. 278/1993, podľa ktorého je správca pohľadávky štátu povinný starať sa o to, aby všetky povinnosti dlžníka boli včas a riadne splnené, aby pohľadávka štátu bola včas uplatnená na príslušných orgánoch a aby rozhodnutia týchto orgánov boli včas vykonané.

5 Vyhodnotenie kontrol vykonaných v kontrolovanej oblasti colnými orgánmi

CR SR ako správca majetku štátu uložilo na základe výsledkov kontroly NKÚ SR vykonanej v roku 2008 okrem iného zabezpečiť vnútornú kontrolu zameranú na nakladanie s nehnuteľným majetkom štátu v užívaní colného úradu vždy v mesiaci marec za predchádzajúci rok.

Na základe poverenia na vykonanie kontroly vykonal Odbor kontroly a Inšpekcia CR SR v mesiaci november 2009 kontrolu zameranú na plnenie a realizáciu opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov v CÚ Michalovce a v CÚ Prešov. Kontrolou bolo zistené, že všetky opatrenia prijaté na odstránenie zistených nedostatkov boli splnené, resp. úlohy trvalého charakteru sa plnia priebežne a z toho dôvodu nebol vypracovaný protokol o výsledku kontroly.

Na základe poverenia na vykonanie následnej finančnej kontroly vykonal Odbor ekonomiky a logistiky CR SR v čase od 01.07.2009 do 10.12.2009 kontrolu čerpania rozpočtu colného úradu za 1. polrok 2009 a evidencie a nakladania s majetkom v užívaní colného úradu k 30.06.2009 v Colnom úrade Banská Bystrica. Vykonanou kontrolou dokladov súvisiacich s evidenciou a nakladaním s majetkom v užívaní colného úradu k 30.06.2009 nebolo v kontrolovanom subjekte zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov ani interných aktov riadenia. Kontrolou boli zistené len formálne nedostatky, ktoré boli do ukončenia kontroly odstránené. V dôsledku toho nebol vypracovaný protokol o výsledku kontroly.

Preverením výkonu vnútornej kontroly v oblasti nehnuteľného majetku štátu NKÚ SR zistil, že:

- CÚ Bratislava vykonal kontrolu v uvedenej oblasti za obdobie roku 2009 v mesiacoch apríl a máj 2010, čím nedodrжал termín stanovený rozkazom generálneho riaditeľa CR SR,
- CÚ Prešov síce vykonal kontroly nakladania s nehnuteľným majetkom štátu, avšak kontroly boli zamerané len na zhodnotenie evidenčného a fyzického stavu majetku, nie na správu a spôsob jeho užívania,
- CÚ Trnava v kontrolovanom období nevykonal žiadnu kontrolu zameranú na nakladanie s nehnuteľným majetkom štátu.

6 Kontrola plnenia opatrení

Najvyšší kontrolný úrad SR vykonal v čase od 04.03.2008 do 27.06.2008 kontrolu nakladania s nehnuteľným majetkom štátu v správe colných orgánov v CR SR a v CÚ Banská Bystrica, Bratislava, Košice, Michalovce, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina za obdobie od 01.01.2005 do 31.12.2007. Kontrolovaný subjekt prijal dňa 11.08.2008 formou rozkazu generálneho riaditeľa CR SR opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, zameraných na nápravu nedostatkov v oblasti uzavretých kúpnych zmlúv, ktorých predmetom je prevod nehnuteľnosti do vlastníctva štátu, nájomných zmlúv uzatvorených na dobu neurčitú s dôrazom na odstránenie výnimiek zo zmlúv, chýbajúcich zápisov záložného práva na zabezpečenie poskytnutého bezúročného úveru na služobný byt v katastri nehnuteľností, chýbajúcich zápisov stavebných objektov hraničného priechodu Skalica v katastri nehnuteľnosti, záložných práv viažúcich sa na byty v bytovom dome na ul. Mierová 48/A/B v Bratislave, nedostatkov v rozhodnutiach o prebytočnosti majetku štátu. Ďalšími úlohami, ktoré CR SR uložilo vykonať v rámci odstránenia zistených nedostatkov bolo zabezpečenie jednotnej definície práv a povinností týkajúcich sa správy nehnuteľného majetku v organizačných poriadkoch útvarov colnej správy a uplatnenie právnej zodpovednosti voči colníkom a zamestnancom zodpovedným za zistené nedostatky.

CR SR navyše uložilo formou príloh k harmonogramu odstraňovania zistených nedostatkov úlohy colným úradom, v ktorých NKÚ SR zistil nedostatky v roku 2008. CR SR správu o plnení resp. splnení prijatých opatrení predložilo NKÚ SR dňa 15.12.2008.

NKÚ SR preverením plnenia 5 prijatých opatrení zistil, že jedno opatrenie bolo splnené po lehote a jedno opatrenie splnené nebolo keď CR SR pristúpil k vypracovaniu interného aktu riadenia, kde je zapracovaná jednotná definícia povinností v oblasti správy majetku štátu v užívaní CÚ a Colného kriminálneho úradu s účinnosťou od 08.03.2010. NKÚ SR konštatuje nesplnenie opatrenia na odstránenie výnimky z nájomných zmlúv k služobným bytom, keď v čase výkonu kontroly naďalej pretrvával nezákonný stav, ktorý je uvedený v časti „Služobné byty“ tejto správy. Z prijatých opatrení 3 nebolo možné hodnotiť.

NKÚ SR ďalej kontrolou v jednotlivých colných úradoch zistil nasledovný stav plnenia prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov:

- Colný úrad Bratislava z 5 prijatých opatrení splnil 1 opatrenie a 4 opatrenia nesplnil,
- Colný úrad Banská Bystrica z 3 prijatých opatrení 1 opatrenie splnil, 1 splnil po termíne a 1 opatrenie NKÚ SR nebolo možné vyhodnotiť,
- Colný úrad Košice z 9 prijatých opatrení splnil 7 opatrení, 1 opatrenie plní priebežne a jedno opatrenie nesplnil,
- Colný úrad Michalovce z 10 prijatých opatrení splnil 7 opatrení, 1 opatrenie plní priebežne, 1 opatrenie splnil čiastočne a 1 opatrenie nesplnil,
- Colný úrad Nitra z 2 prijatých opatrení splnil 2 opatrenia po termíne,
- CÚ Prešov z celkovo 7 prijatých opatrení splnil 2 opatrenia, 3 opatrenia priebežne plní a 2 opatrenia splnil čiastočne,
- Colný úrad Žilina z 5 prijatých opatrení 3 opatrenia splnil, 1 opatrenie plní priebežne a 1 opatrenie splnil po termíne.

Z uvedeného vyplýva, že colné úrady z celkovo 41 prijatých opatrení splnili 21 opatrení, 3 opatrenia boli splnené čiastočne, 6 opatrení sa plní priebežne, 4 opatrenia boli splnené po termíne, 6 opatrení nebolo nesplnených, 1 opatrenie nebolo možné vyhodnotiť.

7 Zhrnutie

Vykonanou kontrolou NKÚ SR zistil, že nehnuteľný majetok štátu v správe CR SR nie je poistený. CR SR ako správca v jednom prípade neuviedol nehnuteľný majetok štátu v inventúrnom súpise a nesprávne uviedol ako vlastníka nehnuteľného majetku štátu CR SR, Mierová 23, Bratislava, pretože správca majetku štátu nemôže nadobúdať majetok do svojho vlastníctva.

V dvoch prípadoch CR SR nezabezpečilo zápis nehnuteľností do katastra nehnuteľností. Pri správe ŠaRS Veľký Meder správca neudržiaval majetok štátu v riadnom stave, pričom došlo k jeho poškodeniu, ďalej neodstránil nezákonné výnimky v nájomných zmluvách k služobným bytom. Tento stav pretrvával, napriek tomu, že NKÚ SR na uvedený nedostatok upozornil CR SR už v roku 2005, ako aj v roku 2008.

V 5 prípadoch CR SR nekonalo vo veci predaja, resp. prevodu správy trvale prebytočného majetku štátu napriek zákonnej povinnosti naložiť s takýmto majetkom bezodkladne. Ďalej v 4 prípadoch trvale prebytočného nehnuteľného majetku štátu došlo nedostatočnou starostlivosťou zo strany správcu k jeho poškodeniu a chátraniu.

CR SR v jednom prípade uzatvorilo nájomnú zmluvu na prenájom nebytových priestorov na dobu neurčitú a v dvoch prípadoch zmlúv o výpožičke dohodol s vypožičiavateľmi bezodplatné užívanie nebytových priestorov, čo bolo v rozpore so zákonom o správe majetku štátu.

Kontrolou evidencie bolo zistené, že v jednom prípade majetok nadobudnutý v roku 1995 bol do evidencie majetku CR SR zaradený až v roku 2008, t. j. 13 rokov po jeho nadobudnutí.

NKÚ SR vzhľadom na kontrolou zistené nedostatky CR SR odporučilo:

- vykonať preverenie v katastri nehnuteľností tak, aby CR SR ako správca nehnuteľného majetku štátu evidoval všetok nehnuteľný majetok, ktorý má vo svojej správe,
- naďalej konať vo veci odstránenia nezákonných výnimiek v nájomných zmluvách k služobným bytom.

Colné riaditeľstvo SR prijalo formou Rozkazu GR CR SR č. 2/2011, účinného od 13.01.2011 opatrenia na odstránenie kontrolu zistených nedostatkov, ktorých plnenie bude NKÚ SR následne kontrolovať.